ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԵԼՎՄԻ ՂԱԶԵԹԱ

Բիր Նումերօսու 30 փր. — Բիր հաֆթա կէչտիքտէն սօնրա 2 ղրշ՝ — Իքի հաֆթատան սօնրա 5. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այտան սօնրա 20 ղրշ. տըր՝
Սէնէլիկի բէտէլի 200. — Ալթը այլըղը 110. — Իւչ այլըղը 60. — Թաշրալար իչին բօսթա իւճրէթի 43. — Շէհիր բօսթասը իչին 87 ղրշ. տըր՝
Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունուր՝

28 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Nº 2338 — ՍԱԼԸ 15 ՄԱՐՏ 1883
ԱԼԱՖՐ. 27 ՄԱՐՏ 1883 — ԱԼԱԹՈՒՐ. ١٨ ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ ١٣٠٠
ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ, ԱՍԻԹԱՆԷ,
Բէյօղլու Շիշլի սօգաղը Nº 5

Իլանաթըն պիր սաթըրը պիր տէֆալըգ իչին 3. — Իքիչէր տէֆա իչին 2. — Իւչէր տէֆա իչին 1. — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը 10 ղրշ.
Տահա զիատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր՝
Բօսթա իւճրէթի վէրիլմէմիշ մէքթուպլէր գապուլ օլունամազ՝
Տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ էտիլմէզ՝
Ըսմիւրու նաֆասսյա պիտա պէնտլէր մէճճանէն տէրճ օլունուր՝

ԱՍԻԹԱՆԷ 15 ՄԱՐՏ

ԻՃՄԱԼԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԱԹ

Տախիլիյէ ՝ — Թէլէկրաֆիյէ ՝ — Էրմէնիլէր վէ հիւքիւմէթի Սէնիյէ ՝ — Մամուլըն Մէճմուաեա խիզմաթ մէքթուպու ՝ — Տ. Քեաթիպեան վագասընտան տօլայը Ճիգվիթ ղազէթասընա ճէվապը բէտաիէ ՝ — Իթթիհատը սէչէրլյէ՝ — Միւթէնէվվիէ ՝

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Վիէննա սէֆարէթի սէնիյէսի, Պէրլին սէֆիրի սապըգ Սաատուլլահ բաշա հազրէթլէրինէ.

Վաշինկթըն սէֆարէթի սէնիյէսի, մալիէ նազըրը էսպագ ֆէրիգ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինէ.

Նիյտէ միւթէսարըֆլըղը, բիւթպէի ուլեա սընըֆը սանիսի իլէ, Գոնիա մէրքէզ միւթէսարըֆը սապըգ Շէրիֆ պէյ էֆէնտիեէ.

Գոնիա մէրքէզ միւթէսարըֆլըղը, Նիյտէ միւթէսարըֆը սապըգ Ալեմէտ Բիւշտի էֆէնտիեէ թէվճիհ.

Բու տէֆա իւհտաս օլունան Անատօլու քանէսի թէվճիհ պույրուլմուշ օլան սըրքեաթիպի հազրէթի Շէհրիեարի Ալեմէտ Թէվֆիգ էֆէնտի հազրէթլէրինէ Թէպտիլէն պիրինճի բիւթպէ Մէճիտի.

Ճաբօն տէվլէթինին Բէթէրպուրկ սէֆիրի Մ. Եանագի Հարաեա պիրինճի Մէճիտի.

Տէվլէթի միւշարիլէյհանըն պաշ վէքիլի Եակօսանի Թօնիէէ տախի պիրինճի Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր ՝

—Ֆրանսա գրալլարընըն Օրլէան խանէտանընտան տուգ տը Շարթր, Շարգտա սէյահաթ իթմէք իւզրէ, տուն սապահ Բիրէատան վիրուտ իտէն Ֆրանսըզ վաբօրույլա Տէրսաատէթէ մուվասըլէթլէ, Բէյօղլունտա Մըսըրի օթէլինէ էնմիշ տիր՝

Ճաթը հազրէթի Բատիշահի ճանիպինտէն Թէշրիֆաթը ումումիեէ նազըրը Մունիր պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի, Խաս ախըրտան Թայինի պույրուլան արապա իլէ միւշարիլէյհ հազրէթլէրի նէզտինէ պիլաճիլէ, մէրասիմի խօշամէտիյի իֆա էյլէմիշ տիր՝

Սատրազամ հազրէթլէրի տախի, Պապը Ալի նամընա իֆայի Թէպրիք իչին պիր մէմուր կէօնտէրմիշլէր տիր՝

— Ճանիպը Պապը Ալիտէն մուգտուպուլան Թալէպ իւզէրինէ, սիւֆէրա, կէրէք Պուլկարիսթան վէրկիսինին Թայինի քէյֆիյէթինի վէ կէրէք քիւչիւք հիւքիւմէթլէրին տուեունը Օսմանիեէ միւշարէքէթլէրի մատտէսինի Թէտգիգ իչին ինճիւմա էտէճէքլէր տիր՝

— Տէրսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի մարքի տը Նօայլ, տուինքի կիւն Տէրսաատէթ Լիման տայիրէսինէ պիլմէթլէ, Լիման րէյիսի Տիլավէր բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր՝

— Շարգի Բումէլի վէրկիսինի Թաուիէ Պապը Ալինին մուվաֆֆագաթ էյլէտիկի Ֆիլիպէտէ չըգմագտա օլան Ֆիլիբօբօլիս ղազէթասընտան նագլէն չայի օլմուշ, վէ հաթթա պու չայիա պիր Թագըմ ղազէթալար Թարաֆընտան Թէվսի վէ Թէզեին տախի իտիլմիշ իսէ տէ, պու չայեանըն քիւլլիէն պի էսաս օլտուղու սուրէթի բէսմիեէտէ վագըֆ տա նէշր օլունմուշ տուր՝

— Ցէվլէթի Ալիեէ իլէ Եունան տէվլէթի պէյնինտէ հալէա Թահթը Թէզեքիւրտէ պուլունան բօսթա մատտէսինին հալլ օլունմագ իւզրէ օլտուղունու, վէ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Օսմանլը բօսթախանէսի Թարաֆընտան Թէճրիպէ սուրէթիլէ բօսթա չանթասը իրսալ իտիլտիկինի պազը ղազէթալար եազըյօրլար՝

— Շէյխ Իւպէյտուլլահ Պէյրութա մուվասըլէթ իթմիշ տիր՝ Շէյխի միւմայիլէյհ Հիճազա տախի ազիմէթ իլէ Թէճէճջլինտէն, վէ խարճըղը գուլլանըլմատան, Սուրիէ վալիսինէ մուգաթ պուլան միւրաճաաթը իւզէրինէ, միւշարիլէյհ տախիլիէ նէզարէթինտէն խաթխէրա քէյֆիյէթ Թէլլէ Թիալեյլ, Նէզարէթի միւշարիլէյհատան Սուրիէ վիլայէթինէ վիրիլէն էմրէ, աթիյէի շահանէ օլարագ միւմայիլէյհէ 10.000 ղրուշ վիրիլմէսի միւնասիպ օլտուղու պիլտիրիլմիշ տիր՝

—Բիվաքէթ օլունտուղունա կէօրէ, Իթալիա տէվլէթի Տէրսաատէթ սէֆիրի գօնթ Գորթի, Տէրսաատէթ ավտէթինտէ, Իթալիա խաստախանէսի իթթիհատինտէ, Թապիպլէրէ վէ գավասլարա մախսուս տիկէր պիր պինա ինշա իտտիրմէսինէ պաշլանաճագ իմիշ՝

—Հավատիսը Իրանիեէտէ զուհուր իտէն պուլաշըգ իլլէթին աճամլըն Թահգըգ էյլէմէք իւզրէ, մէճլիսի սըհհիէ Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն Թապիպին Թահգիգաթընա նազարէն, Իրան մէմուրլարը, միւմաիլէյհին իֆաի վազիֆէսինէ մումանաաթ էյլէմիշլէր տիր՝

Պունունլա պէրաբէր օլ Թարաֆտա պաղը մահալլէրտէ պիր պուլաշըգ իլլէթ պուլունուպ, իքի այ զարֆընտա 70 գատար Թէլէֆաթ օլտուղու Թահգըգ իտիլմիշ, վէ պունտան պէյլէ իլլէթի մէզքիւրէնին սիրաեէթի մէնն օլունմագ իւզրէ, հուտուտտա պէրի Թարաֆընտա գօրտօն իգամէ օլունմասընա մէճլիսի սըհհիէ Թարաֆընտան գարար վէրիլմիշ տիր՝

— Կէլէճէք բազար կիւնիւ, Էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրա, Ավսթրիա սէֆիրինին զէվճէսի մատամ Գալիսին Թահթը հիմայէսինտէ օլարագ պիր ճէմիյէթի խայրիէ իճրա իտիլէճէք տիր՝

Իշպու ճէմիյէթի խայրիէ հասըլաթը, մուսիգիշինասան Մ. Վօնտրա նամ պիր կէնճին, Բարիս մէքթէպի մուսիգիսինտէ իքմալը Թահսիլինէ Թախսիս գըլընաճագ տըր՝

—Շու սօն սէնէլէրտէ Շարգտա Ճիգվիթ Թարիգաթը չիւպէլէրի ֆէվգէլատէ արթմըշ տըրլար՝ Մըսըրտա, Գըպթիլէր խայլիճէ քէսրէթլի օլտուգլարը հալտէ, պունլարտան բուհպան նէթիճէիմէք իչին պիր մէքթէպի բուհպանի պուլունմատըղընտան, Բրօբականտա ճէմիյէթի պու նօգսանը իքմալ արզուսիյլէ, Գահիրէտէ քիւչիւք պիր սէմինարիա Թէէսսիսիյլէ պունու Ճիգվիթ Թարիգաթը բուհպանլարընա իհալէ իյլէմիշ տիր՝ Ճիգվիթ բուհպանլարընտան պիր գըսմը տախի 1879 տա Պէյրութա վասըլ օլուպ, զաթէն մէվճուտ օլան մէքթէպի բուհպանիեէ, պիր տէ, Եվրօբալը վէ եէրլի չօճուգլարընը գապուլ զըմնընտա պիր մէքթէպ Թէէսսիս իթմիշ տիր՝ Մուհարէպէ էսնասընտա մէքթէպի մէզքիւրտէ 100 գատար չակիրտ պուլունուպ, պունլարտան օն իքի նէֆէրի, մէքթէպի բուհպանինին տէրսլէրինէ տէվամ իթմէքտէ պուլունմուշլար տըր՝ Սօն վուգուաթ լարտան սօնրա, մէզքիւր իքի մէքթէպլէրին չակիրտանը տախի ֆէվգէլատէ արթմըշլար տըր՝

Զըգան սէնէ (եանի 1882 տէ) իսկէնտէրիէտէ պիր իքինճի մէքթէպ տահա քիւշատ օլունմուշ, վէ գաթօլիք ղազէթալարը բիվաքէթինէ կէօրէ, մէքթէպի ճէտիտէ մէմուր օլան իքի նէֆէր բուհպանլար, պու իքինճի մէքթէպի Թէէսսիս իչին բէք չօգ մէշագգաթ չէքմիշ տիրլէր՝ Ճիգվիթ Թարիգաթը նըյ. 4 տէ իսկէնտէրիէտէ 4 մէքթէպ տահա [illegible] Սէն-Ֆրանսուա Քսավիէ տիր՝

Թարիգաթըն էն ամիգ գըսմը Սուրիէտէ օլուպ, 1881 սէնէսինտէ մէվճուտ օլան մէքթէպլէրտէն սօնրա իքի մէքթէպ տահա քիւշատ իտիլմիշ տիր քի, պիրի Հօմստա վէ տիկէրի Հօրանտա տըր՝

Հօմս շէհրի՝ ամիգ Էմէզա շէհրի օլուպ, Թարապլուս իլէ Բալմիր Եօլու իւզէրինտէ վէ Շամ իլէ Հալէպ արասընտա վագը տըր՝ Պուրատա իսլամ էհալիսի իլէ պիրլիքտէ պիր խայլի տէ Բում վար տըր՝ Պու մահալլէքի չիւպէ զաթէն հիւսնի իւմիտլէրի իրաեէ իտիպ, Ֆրանըզ մէքթէպլէրի քիւշատընա իպթիտար գըլընմըշ տըր՝

Հօրանտա վէ Շամըն ճէնուպ ճիհէթինտէ Տիւրզիլէրին մէմլէքէթինտէ սաքին Բում գաթօլիքլէրի իչին, Ճիգվիթ միսիօնարլարը Խապապ, Թեպնէ, Նէճէրան, վէ Էլհիտ նամ գասապալարտա մէքթէպլէր քիւշատ իթմիշ տիրլէր, վէ էլլէրինէ ֆըրսաթ կէչտիքճէ, օլ մուհիմմ պէլտէնին պաշլըճա գարիէլէրինտէ տախի մէքթէպլէր չօղալթմագ էֆքեարընտա տըրլար՝

Ճիգվիթ միսիօնարլարըն իւչիւնճիւ գըսմը տախի Էրմէնիսթանտա օլուպ, պու գըսըմ՝ Թէքմիլէն էրմէնի տիր՝ 1881 մայիսինտէ Տէրսաատէթտէ պիր Ճիգվիթ չիւպէսի քիւշատ օլունմուշ, օնտան պէրու Աման, Մարսիվան, Սիվաս վէ Ատանատա Ճիգվիթ մէքթէպլէրի աչըլմըշ, վէ էւգրէնտա Գայսէրի իլէ Լնդարէտէ տախի Ճիգվիթ մէքթէպլէրի աչըլմասընա պուլունմուշ տըր՝

(Սըռմըսօլ)

Թէրճէմանըն քէյֆի կէլսին՝

ՄԷՃՄ...

ՏՕԳԹՕՐ ՔԵԱԹԻՊԵԱՆ

Բէտապախթ տօգթօր Քեաթիպեան մատտէսինին տօլայը կաղէթ Մէսիգալ տ'Օրիան նամ ղազէթատա պաշ մագալէ [illegible] պաշ Թալիպլի վէ Թալիպլի խուսուսիլի հազրէթի Շէհրիեարի վէ աեան մէճլիսի ազասը տօգթօր Մավրօեէնի բաշա հազրէթլէրինին էսէրի գաեէմէսի օլտուղու, պիր գաչ կիւն սօնրա Սթամպուլ ղազէթասընտա տօգթօր Միլլիւք իմզասըյլա տէրճ իտիլէն պիր մէքթուպտան անլաշըլան մէգալէի մալիւմէտէ, Մ... հարֆը իլէ իմա իտիլէն վէ տօգթօր Միլլիւք իտուկի պիզզաթ քէնտիսինին մէզքիւր մէքթուպունտա Թաստիգ գըլընան տօգթօր Ֆէգրաասընտա մալխիլլի նամուս պիր շէյ օլուպ օլմատըղընա տայիր Ժուրնալ տը Գօնսթանթինօբլ ղազէթասընըն՝ տուն քինիսուխէսինտէ տէրճ էյլէտիկի ուզուն պիր պէնտտէ, Մավրօեէնի բաշանըն մէգալէսինտէ, Մ... հարֆը իլէ իմա իտիլէն վէ Տ. Միլլիւգէ տայիր օլան ֆըգրատա մալխիլլի նամուս հիչ պիր շէյ օլմատըղընը, քինտի պիր ատէմ իսէ տօգթօր օլան, իսթէր օլմասըն, տէրհալ էֆքեարընը Թէպտիլ իտէր, վէ իշպու Թէզեքիւրիյէթը էֆքեարընտան պիրի, պիր ղազէթատա տէրճ ու պէեան իտիլիր իսէ, պունուն նամուսա տօգունուր պիր չէյ պուլունմատըղընը պէեանատէն սօնրա տիյօր քի, «Մ. տօգթօր Միլլիւգ կէօրիւեօրուզ քի վէքիլ էտիլիրտէ տօգթօր Քեաթիպեանըն գաթլ ու Թէլէֆ իտիլմիշ օլմասընա խուքեամ օլմուշ իքէն, 48 սաաթ սօնրա տախի օլ պէտպախթ տօստունուն քէնտի նէֆսինէ սուի գաստ իթմիշ պուլունմասընա խուքեամ օլմուշ տուր՝ Հաթթա տօգթօր Միլլիւգ պիր արալըգ Քեաթիպեան էֆէնտինին իրատ իթմիշ օլտուղու պայը սէօզլէրի տէ տէրխաթըր իթմիշ տիր քի, քէնտի գավլինէ, պու սէօզլէր՝ կիւյա միւթէվէֆֆանըն՝ քէնտի նէֆսինէ սուի գաստ իթմէքլիկի տուշիւնտիւկինի իսպաթ իթմէքտէ իմիշլէր՝ Ֆագաթ Մ. Միլլիւգ՝ տօսթունուն վէֆաթը սէպէպիյլէ հիսս իլէտիկի հէեէճան վէ գաթլ ու Թէլէֆ իտիլմէքլիկէ հէտէֆ օլտուղլարընը զանն իլէտիկի բէֆիգլէրինին հալինտէն տօլայը տույտուղու տէրտ ու գասավէթ արասընտա, մէզքիւր սէօզլէրի քեամիլէն ունութմուշ, վէ անճագ իքի կիւն սօնրա օ սէօզլէրի տէրխաթըր իլէմիշ տիր՝ Պունտան եալընըզ Մ. տօգթօր Միլլիւգին՝ գուվվէյի հաֆըզասը ալթ-իւսթ օլմագ տէրէճէսինտէ պիյիւք պիր էսէֆ ու քէտէր տույղուսու հիսս իլէմիշ օլտուղու նէթիճէսի չըգըպ, ֆագաթ նամուսունը իխլալ իտիլմիշ օլմասը լազըմ կէլմէզ՝

«Տիկէր Թարաֆտան հէր քիմէր օլուրլար իսէ օլսունլար, խալգ՝ իքի Թապիպ միեանէսինտէ Թէհատիւս իտէն մուպահասէեա պիւյիւք պիր էհէմմիեէթ վիրմէյիպ, խալգըն էհէմմիեէթ վիրտիկի մատտէ՝ Քեաթիպեան էֆէնտինին վէֆաթընը մուճիպ օլան էսպապը հագգընտա էսիւնին պիլինմէսի տիր՝

«Պիր տէ խալգ, չունքի Թէէսսիւֆ իթմէքտէ տիր քի, վագը օլան կիւճէլ պիր ֆըրսաթ՝ իքինճի տէֆա օլարագ Մ. տօգթօր Միլլիւգ Թարաֆընտան զայի իտիլմիշ տիր՝

«Իլք տէֆա պու ֆըրսաթ՝ միւմաիլէյհին բէֆիգ իլին վէֆաթընտան հէման սօնրա զայի օլմուշ օլուպ, Մ. Միլլիւգ օլ վագըթ Քեաթիպեան էֆէնտինին սուի գաստընա տայիր օլան էֆքեարընը տիկէր պիր Թապիպէ Թէպլիղ իլէմէք իւզրէ իքթիֆա իթմիշ, վէ պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէմիշ տիր՝ Խալգըն պիր գըսմը, սէպէպի վէ բիւաեէթ իթտիկի պիր զանն՝ պիր ճինաեէթէ գուրպան օլտուղունու զանն իլէ, մուղտարըպ իքէն, Մ. տօգթօր Միլլիւգ՝ հէր Թարաֆտան իշիտիլէն չիւպհէլէրի բէք ալէա պիլտիկի հալտէ, խալգըն օլ գըսմընա հիչ պիր մալիւմաթ վիրմէմիշ, վէ վահիլէլինի պիլտիկի գօրգու վէ չիւպհէլէրի Թէսքին իչին, հիչ պիր շէյ տիւմէմիշ, վէ հիչ պիր շէյ եազմամըշ տըր՝

«Մ. տօգթօր Միլլիւգին գաչըրտըղը իքինճի ֆըրսաթ տա, կաղէթ Մէսիգալտա տէրճ օլունան մէգալէ իլէ զուհուրա կէլէն ֆըրսաթ տըր՝

«Բու տէֆա տա տօգթօրը միւմայիլէյհ, քէնտի նամուսունա տօգունուլտուղունու զանն իլէ, պու զաննըր՝ չէտին իւլ մէյալ օլան պիր գաչ սաթըրտա պէեան իլէմէքտէ, վէ պունտա [illegible] հիչ պիր սէօզ իրատ իլէմէմէքտէ տիր, վէ լաքին պու քէրրէ տախի չուրասընըն պիլինմէսի կէրէք տիր քի, էֆքեարը ումումիէ ուեանմըշ տըր, վէ քեաֆֆէյի Թըպպիէ ղազէթալարընտա պէեան օլունտուղու իւզրէ, Թահգըգաթը ճէտիտէ իճրասընը պահս իտիլմէքտէ տիր՝

«Աճապա շու գարանլըգ մատտէնին՝ ճէմիյէթի Թըպպիէնին իհթիմամը պասիրէթ քեարանէսինտէն, վէ խալգ Թարաֆընտան էհէմմիեէթ վէրիլմէքտէն չախսի մէսէլէլէրտէն խալի օլտուղունու նէ վագըթ կէօրէճէյիզ՝»

Միւֆսիտ վէ Ճիգվիթ ղազէթասը կէօրսիւն քի, պու մատտէ հագգընտա պաշգա իտէն վէ պու խուսուսա էհէմմիեէթ վիրէն, եալընըզ Մէճմուա օլմայըպ, քէնտիսի կիպի Ճիգվիթ վէ միւֆսիտ օլմաեան սայիր ղազէթալար տախի պու խուսուսա էհէմմիեէթի մախսուսէ վիրիպ, պունտան պաշգա իթմէքտէ տիրլէր՝

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիս, 24 մարտ

Նաֆաանա Նազըրը սապըգ վէ Մէօրթ Մօզէլ էեալէթինտէն մէճլիսի աեան ազասը Մ. Վարրօյ պու կիւն վէֆաթ իթմի՝

Եիւզտէ 5 ֆայիզլի էսհամըն Թէվհիտի չայեալարը Թէքզիպ իտիլմիշ տիր՝

Պէրլին, 26 մարտ

Իմբէրաթօր կիյօմ տայիմա Նամիզաճ օլուպ, օտասընտան տիշարը չըգամամագտա տըր՝ Պունունլա պէրապէր միւշարիլէյհին Նամիզաճլըղը, ճիւզիճէ սօվուգ ալմագ նէթիճէսի տիր՝

Բումանիա գրալ վէ գրալիչասը՝ Նիսատէն ավտէթլէրինտէ, Պէրլինտէ իգամէթ իտէճէք տիրլէր՝

Գահիրէ, 26 մարտ

Թազմինաթ գօմիսիօնու շիմտիյէտէն 400 իտտիա գապուլ իլլէմիշ տիր՝

Լօնտրա, 26 մարտ

Սըր Ա. Գօլվէն ինկիլթէրրայա կիթմէքտէ օլտուղունտան, տուինքի կիւն Պրինտիզիտէ վասըլ օլմուշ տուր՝

Մէճլիսի մէպուսան մարտ 29 տա Թէքրար իճթիմա իտէճէք տիր՝

ԷՐՄԷՆԻԼԷՐ
ՎԷ
ՀԻՒՔԻՒՄԷԹԻ ՍԷՆԻՅՅԷ

—

Պէրլին ահտնամէսինին ագտինտէն պէրու ճանիպը Պապը Ալիտէն իԹԹիխազ պույրուլան մէսլէք ու հարէքէԹտէ զուհուրա կէլէն հիւսնի Թէպէտտիւլ խուղերինէ , Էրմէնիլէր՝ միւսԹագպէլի բարլագ կէօրմէնէ պաշլամըշլար իւքէն , պաղԹէԹէն վագը օլան պիր հատիսէ խապէրիյլէ , մէզքիւր միւսԹագպէլին մուվագգաԹէն գարարմըշ օլտուղունու , պիրինճի մէգալէմիզին խիԹամընտա պէեան էյլէմիշ իտիք ։

Ֆիլվագը , Ներսէս սրբազան հազրէԹլէրինին էլՃաֆ վէ իլԹիֆաԹը չահանէյէ մազհար օլտուգլարը , վէ Պապը Ալի իլէ վիլաեաԹ հիւքիւմաԹը մահէլլիեէսինին՝ սուի զաննիխաԹը սաւըգա հագգընտա լաեըգըյլա քեսպի վուգուֆ իտէրէք , Էրմէնիլէրի՝ պէ Թէքրար Թէպաայի սատըգաի տէվլէԹի Օսմանիեէտէն ատտ իԹմէսէ պաշլատըգլարը , վէ պունտան տօլայը Էրմէնիլէր մէՃնուն վէ մէսրուր օլուպ , պիլ ճիւմլէ մէմալիքի Օսմանիեէտէ քեային Էրմէնի քիլիսէլէրինտէ , մուհաֆազայի էօմր ու էյեամը ճիհանտըլմէԹի ճէնապը Բատիշահի վէ հուսուլի սաատէԹի տէվլէԹի Ալիյէ հագգըլարընտա տուալար օգունտուղու պիր սըրատա , պաղԹէԹէն Էրզրումտա պիր ճէմիյեէԹի ֆէսատիեէ խապէրի էսէֆ իշԹիմալի ալընմըշ , վէ պու խուսուս՝ հիւքիւմէԹի Սէնիյյէնին վէ միլլէԹի Էրմէնիանըն ատուի միւշԹէրէքլէրինճէ պատիի մահզուղիէԹի ֆէվգէլատէ օլմուշ տուր ։

Շիւպհէսիզ Ներսէս սրբազան հազրէԹլէրինին բաԹրիգլիգ մոգամընտա իպգասըյլա հուսուլէ կէլէն հիւսնի Թէէսսիրի մահվ , վէ իշպու հիւսնի Թէէսսիր վուգուաԹընըն էհէմմիեէԹի ազիմէսինի Թագլիլ էյլէմէք մագսատըյլէ Բուս ղազէԹալարը , խապէրի մէզքիւրու քէմալ Թանթանա իլէ իլան էյլէմիշլէր իսէ տէ , Էրմէնիլէրին՝ խուսուսիյլէ , տէվլէԹի Օսմանիէ հագգընտա մալիւմ օլան սատագաԹ վէ ուպուտիեէԹլէրինի Թէէ.քիտ , վէ մահզա տէվլէԹի միւշարիլէյհանըն ԹէպաայիէԹի Թահթընտա գալմալարըյլա , միլլէԹլիքլէրինի լէ.քէսիզ մուհաֆազա իտէպիլէճէքլէրինի տէրմիեան էյլէտիւքլէրի պիր զէմանտա , մէզքիւր շաիեանըն զայըը միւհԹէմէլ օլաճաղընըն՝ պիր ապաճըգ Թէֆէքքիւրլէ անլաշըլապիլէճէկի տէր.քեար , վէ լաքին մէզքիւր ղազէԹալար՝ Թարաֆը սալԹանաԹը Սէնիյյէտէն Թէպաայի Էրմէնիանէ իպրազ պույրուլակէլէն էմնիյէԹին , մէզքիւր խապէր իլէ գաԹիէն մահվ օլաճաղը իւմիտինտէ պուլունմուշլար տըր ։

Իշպու Բուս ղազէԹալարը , «պու «քէրրէ Էրզրումտա վէ Էրմէնիստա-«նը Օսմանիտէ պիր իխԹիլալ զու-«հուր իԹմիշ , վէ 200–400 քիշի ախզ «ու կիրիֆԹ օլունմուշ տուր ։ Իշպու «ֆէսատ՝ Պալգան Նիմ Ճէզիրէսինին «Սլավ ֆէսատճըլէրիյլէ միւնասէ-«պաԹը պուլունան կիզլի վէ վասի «պիր ճէմիյէԹին իշի տիր » տէեու պէեան էյլէմիշլէր իսէ տէ , պու հիքեաէ՝ Բուսիա Էրմէնիլէրինճէ ատէԹա պիր մուամմա կիպի զանն օլունուպ , պունլար , էկէրչի վուգուաԹը մէպհուսէ սահիհ իսէ , մէնաֆիի միլլէԹէ մուղիրր օլմագտան զայրի պիր ֆայտէյի մուճիպ օլամաեաճաղընը միւլահազա իԹմէսէ , վէ Բուս ղազէԹալարընըն պու խուսուստա պուգատար ֆէվգէլատէ մէսէրրէԹ իպրազ էյլէմէլէրինին սէպէպի նէ՛ իտուկինի աճիլէմէմէսէ պաշլամըշլար տըր ։ Բուսիա Էրմէնիլէրի , Բուս ղազէԹալարընըն ղարիպ հիքեաէլէրինի օգուտուգճա , քէմալ իղԹիրապ իլէ , «Պալգան Նիմ Ճէզիրէսի Էրպապը ֆէսատըյլա մէՃնուն օլտուղու րիվաեէԹ իտիլէն վէ անլաշըլամաեան միւնասէպաԹըն մանէասը նէ՞ տիր , վէ իշպու իքի անասըր արասընտա նէ՞ կիպի պիր մէնֆաաԹը միւշԹէրէքէ իլէ խագընըզգ հասըլ օլապիլիր . աճապա Էրմէնիլէր՝ Սլավլարըն ԹասավվուրաԹը ճէնկճուեանէսի մէսարիֆինի էօտէմէքլիկէ նէ-նիտէն մահքիւմ միւ օլաճագլար տըր , վէ Սլավլար Թարաֆընտան մահվինէԹէ մահքիւմ օլմագ իչին , պունլար՝ Սլավլարա նէ՞ խարմըշլար տըր » կիպի սուալլէր իԹմէկէ պաշլամըշլար , վէ վուգուաԹ քէնտիլէրինէ անլաշըլմագ պիր չէյ կէօրիւնտիւկիւնտէն , մէզքիւր ֆէսատ ճէմիյեէԹի մէվհումէսի խապէրինի Թէրէտտիւտլէ Թէլագգը էյլէմիշլէր , վէ Թատիգ օլունսա պիլէ , պունտա պիր էճնէպի էլի օլմասը լազըմ կէլէճէկինի , վէ պու էլին՝ նէ՛ տէվլէԹի Ալիէնէ վէ նէ՛ տախի Էրմէնիլէրէ տօսԹ օլամայաճաղընը պէեան իԹմէքտէ պուլունմուշլար տըր ։

Լաքին մէՃմուէմիզ քի պու տէսիսէլէր պաշտա չըգմամըշ , վէ Պապը Ալինին ագիլանէ սուրէԹտէ պաշլամըշ , վէ տէվամը խուսուսընտա գարարը գաԹի վիրմիշ օլտուղու ֆայտէլի Թէշէպպիւսի գաԹԹ իտէմէմիշլէր տիր ։ Ֆիլվագը հիւքիւմէԹի Սէնիյյէ Թարաֆընտան Էրզրում հատիսէսինէ պիւյիւք պիր էհէմմիեէԹ վէրիլմէմիշ , վէ ասայիշի ումումինին մուհաֆազասընա տիգգաԹ վէ իԹինա իտէն տէվլէԹլէրտէ օլտուղու կիպի , պաղը էշխասս ալըղ ու կիրիֆԹ գըլընմըշ իսէ տէ , Թէվգիֆ իտիլէն էշխասստան էքսէրիսի սալը վէրիլմիշ , վէ հէնուզ մէվգուֆ պուլունանլարըն՝ մէրհամէԹի Սէնիյեէ սաեէսինտէ եագընտա նայլի սէրպէսթի օլաճագլարը մէմուլ պուլունմուշ տուր ։ Իշպու հիւքիւմէԹի Սէնիյեէ պու սուրէԹլէ պիր Թագըմ մուղիրր ԹասավվուրաԹը պօշա չըգարմըշ տըր ։

Լաքին Պապը Ալինին իշպու հարէքէԹի ագիլանէսի , Բուս ղազէԹալարընա նախօշ կէօրիւնտիւկիւնտէն , պունլար , Էրզրում հատիսէսինին պիր ֆէսատ օլտուղունու խըրար իԹմէքտէ պուլունմուշլար , վէ օլ էսնատէ սալԹանաԹը Սէնիյեէնին Վիէննա սէֆիրի պուլունան Էտհէմ բաշա հազրէԹլէրինին՝ իխԹիլալը մէվհումա տայիր տէվէրան իտէն շայեալարը րէսմէն Թէքզիպ իԹմէլէրինէ , վէ տէրտէսթ օլունման էշխասըն՝ Թէմահլումը իսԹիխլաճուեանէսէ պինաէն տէրտէսթ իտիլմէնլէրինէ տայիր վուգու պուլան իֆադէլէրինէ բագմէն , Մոսգօֆ ղազէԹալարը իշպու Թէքզիպի րէսմիեէ ասլա էհէմմիէԹ վիրմէէրէք , "պիր խայլի էշ-"խասս հապսէ իլգա իտիլմիշ օլուպ , "պունլար տէհշէԹլի իսքէնճէլէր չէ.ք-"մէ.քտէ տիրլէր , վէ խալգ իսէ , տիւ-"շըրը տէհշէԹ օլուպ , վէ Բուսիա "ժէնէրալ գօնսօլօսունտան պաշգա "իւմիտլէրի վէ մէլճալարը գալմատը-"ղընտան , գօնսօլօսը միւմաիլէյհ բէք "չօգ էշխասը քէնտի Թահթը հիմա-"եէսինէ ալմըշ տըր , վէ զաԹէն իշ-"պու գուվվէԹլի հիմաեէնին հիւսնի "նէԹայիճի տէ կէօրիւնմէքտէ պաշլա-"մըշ օլուպ , պունտան պէօյլէ Էրմէ-"նիլէր՝ Բուսիա հիւքիւմէԹինտէն "մաատա սէլամէԹ իւմիտլէրի օլմա-"ղընը անլամըշ տըրլար" եօլունտաքի սէօզլէրինի տէրճ ու պէեանտէն կէրի տուրմամըշլար տըր ։

Սէօզիւմիւզիւ խիւլասա իտէլիմ ։ Ներսէս սրբազան հազրէԹլէրինին պու իրատէյի Սէնիյյէ բաԹրիգլիգ մագամընտա իպգալարը , վէ Էրզրում հատիսէսինէ ճանիպը Պապը Ալիտէն ճիւզի էհէմմիեէԹ վէրիլմէսի , էօյլէ ումուրը ատիեէտէն վէ ահվալը բօլիԹիգիէյի ալիեէտէն տիրլէր քի , մագսատ վէ նէԹիճէլէրի՝ Էրմէնիլէրի Թախթը ալիպախթը Օսմանիէ տահա զիեատէ գավիէն բաղԹ իԹմէ.քտէն իպարէԹ օլտուղու կիպի , մուղայիր պիր Թարզտա չալըշմագտա օլան պիր էճնէպինին էմէլլէրինի էնտէրիճալարը տախի պու սահէտէ հիւքիւմսիւզ գալմըշլար տըր ։ Համտ օլսուն քի Էրմէնիլէր տէ , հաԹԹա պու տէֆա հագգլարընտա իպրազ պույրուլան էմնիյէԹ վէ իՃԹիմամ ասարը ալիեէսի պիլէ օլմագսըզըն , պունճա ասըրլար գարփընտա , միլլիյէԹլէրինին էմանէԹի մուգատտէսինի , մահզա հիւքիւմէԹի Սէնիյյէնին ԹէպաայիէԹի Թահթընտա մուհաֆազա իտէպիլմիշ օլտուգլարընա իսքեաԹ օլմուշ իտիլէր , վէ տայիմա պունա իսքեաԹ օլմուշ տըրլար , վէ Ցէրսաատէթ բաԹրիգլիքլէրինին՝ պիզզաԹ ֆաԹիհ սուլԹան Թարաֆընտան Թէէսսիս իտիլմիշ իտտուկինի , վէ նիչէ ասըրլարտան պէրու սալԹանաԹը Սէնիյյէ Թախթընտա գուլուտ իտէն հիւքիւմտարանը Օսմանիեէնին մազհարը էմնիյէԹլէրի օլտուգլարընը պիլմէզ տէյիլ տիրլէր ։ Էրմէնիլէր քէնտիլէրինի Թագտիրշինաս լըքլարընտա միլլէԹլէրինի Թէճաւուզ էթտիրէճէք կէօրիւնմէքէ պաշլայիպ , պունլարա տայիմա Պապը Ալի ճանիպինտէն հիւրմէԹ վէ րիաեէԹ իպրազ իտիլմէքլիկինի կէօրմիւշ տիւրլէր ։ (Ֆար տիւ Բօսֆօր)

—

Մամուլ ղազէԹասը սահիֆի խիԹիլասը Ալյվազեան Գէորգ էֆէնտի Թարաֆընտան ղազէԹամըզտա տէրճ օլունմագ իւզրէ կէօնտէրիլէն մէքԹուպուն , համպէլ լիսանը Թաք ու նէշրի իլէ միւնտէրիճաԹը հագգընտա տըրգամը անտէ չէլպի , վէ խասսէԹէն մէրհամէԹի Սէնիյյէ խիԹիրհամ օլունուր ։

Մեծայարգ պաշտօնակից բարեկամ,

Բանտարկութեանս սեւ օրէն 'ի վեր ազգային Թերթերէն ոմանք , ինչպէս նաեւ չազգային Թերթ մը — չեմ գիտեր ի՞նչ բարեմիտ նպատակաւ — կարծես հաճոյք մը կզգան իմ դատս հասարակաց անաչառ ատեանին առջեւ չարունակ խեղաթիւրելով մէկ կողմանէ օտար Թերթը զիս կառավարութեան առջեւ իբրեւ գրգռիչ ասսամբ ներկայացնել , ու միւս կողմանէ մեր Թերթերը Ազգիս առջեւ իբր մատնիչ ցոյց տալով՝ իրենց սիւնակները կը մրոտեն անխղճաբար , փոխանակ ճշմարտութիւնը հրատարակելու , և իմ ամենադառն վիճակիս վրայ անկեղծաբար արգահատելու ։

Թէպէտեւ յիշեալ պաշտօնակիցներս զիս պաշտպանելու մօ.ք խենդ ալ ըրին , տգէտ ալ ըսին , մինչեւ իսկ հինգ բարայի կարօտ մուրացիկ մը ներկայացուցին , բայց ես բնաւ չը ցաւեցայ անոնց , վասնզի եռամեայ բանտարկութեանս մէջ ալ վարժուեցայ փիլիսոփայօրէն ապրելու ։ Բայց երբ այժմ կը տեսնեմ , որ այդ լրագրապետներն իմ դատիս առթիւ իրենց Թոյնը կը Թափեն , և զիս վատահամբաւելու մօ.ք մցանիւ կանուանեն , յայնժամ կ'զգամ Թէ այդ պարոնները իմ գերեզմանիս ճերմակ քարը սեւել կը փափաքին , և ահա այսօր ցաւ 'ի սիրտ կ'ուգամ բանտիս խորերէն պատասխանել , մերկապարանոց իրողութիւնը պարզելով ։

Մեր խնդրոյն նկատմամբ ես ընդամենը մի անգամ նախաքննուեցայ , մի անգամ հարցաքննուեցայ , և մի անգամ գանիւակ Նստի մէջ դատուելով մշանջենաւոր աքսորման դատապարտուեցայ , և ոչ Թէ ըստ Մասիսի՝ ընդ երկար հարցաքննուեցայ ։

Ինչպէս կը տեսնուի , այս երեք գործողութեանց մէջ՝ կարելի՞ է որ ամբաստանեալ մը — յիմար ալ եղած լինի — տարբեր տարբեր կարծիքներ յայտնէ , և Թէ որչափ անբնական է այն կարծիքը Թէ՝ ես մէկ կողմանէ այն ոտանաւորը ճանաչելով հրատարակած խօսքը՝ միշտ պնդած ատենս , ինչպէս կարելի է որ ինքզինքս օրինաց խստութենէն ազատելու մօ.ք ելնեմ ըսեմ Թէ՝ "ես այն ոտանաւորը դիտմամբ հրատարակեցի , որպէս զի կառավարութիւնը տեղեկութիւն ունենայ Ասիոյ Հայոց զգացմանց և բաղձանաց վրայ , և կամ ցոյց տալ կառավարութեան Թէ Հայաստանի դըպրոցաց մէջ ի՞նչ ոգւով բաներ կ'ուսուցուին , կը գրուին և կ'երգուին եւայլն եւայլն" ։

Եթէ ես Թէ՝ նախնական քննութեանս մէջ , Թէ հարցաքննութեանս մէջ և Թէ դատաստանիս մէջ այսպիսի յայտարարութիւն մը ըրած եմ , երեսս անիծեալ ըլլամ ։

Ա՞հ , ես որ չուզեցի իմ չորս գործաւորացս առանց իմ գիտութեանս այն ոտանաւորը տպելնին յայտնել , ի՞նչպէս կարելի էր չորս մելեօն անմեղ և հաւատարիմ Հայը մատնել ։

Այս կարեւոր կէտը չիշտելով կ'ըսեմ , և ընթերցողաց կը Թողում զըրպարտիչ հրատարակիչներուն դատաստանը ։

Եթէ երբէ.ք գայթակղեալ միտ.ք մը կայ , 'ի բժշկութիւն , կը խնդրեմ , որ երթայ իմ փաստաբանիս քով , և դատիս վերաբերեալ հարցաքննութեանցս օրինակները աչ.քէ անցնէ , և ապա իւր վճիռը խղճի մօ.ք արձակէ ։

Այսու ամենայնիւ , Մասիս՝ ազատ է տակաւին պնդելու իր վատ զըրպարտութեանցը վրայ , յայտարարելով Թէ "եթէ մեր գրածը Թշնամութի՞ւն է , արդեօ.ք Ֆար տիւ Բօսֆոր և Հայրենի.ք լրագիրներն ալ Թշնամի են Մամլոյ , Պատրիարքարա՞նն ալ Մամլոյ տնօրէնի Թշնամի է , Ալյվազեանի Բարեկամներն ու Բոլորեէնե՞րն ալ իրեն Թշնամի են . եւայլն եւայլն" ։

Մասիս՝ բոլորովին միամիտ ձեւանալով կը հարցնէ Թէ՝ Հայրենի.ք և Ֆա՞ր ալ մեզի Թշնամի են , Թէ չէ , իբր Թէ ինքը բնաւ տեղեկութիւն չունենար իմ դատիս նկատմամբ Մասիսի և սոյն լրագրաց մէջ տեսնուած բոլոր հրատարակութեանց միեւնոյն անձէն բղխած լինելուն , որ իմ դատիս սկիզբէն 'ի վեր փաստաբանիս դէմ իր տարիէ մ'ի վեր սնուցած անտեղութիւնը յագեցնելու համար՝ ամեն խարդաւանութիւն 'ի գործ դընելու վրայ է , և որ չատերու ծանօԹ է , բայց առ այժմ չեմ ուզեր այդ անձին վրայ աւելի բան մը խօսիլ , 'ի հարկին ինձ վերապահելով յայտնելու ժամանակը՝ այդ անձին այս պարագային առԹիւ խաղացած դերերը ։

Սակայն ներելի չէ՞ հարցնել Մասիսին Թէ՝ արդեօ.ք կը հաճի՞ անկեղծաբար մեզ ցոյց տալ՝ մեր այդ Բարեկամները ու Բոլորեէնները , ինչպէս նաեւ Պատրիար.քարանի մէջ պաշտօնեայ մը՝ որ մեր հարցաքննութեանցը մէջ այդպիսի արտառոց խօս.քեր ըրած ըլլալ՝ կարենայ իւր ստորագրութեամբը հրապարակ գալով հաստատել ։

Ամբաստանեալ մը՝ որ իր նախնական հարցաքննութեանց մէջ ոտանաւորը չեմ նկատած կ'ըսէ , հարցաքննութեան մէջ դարձեալ նոյնը կը կրկնէ դատարանին առջեւ , և դարձեալ ոտանաւորին ոտանաւոր չնկատելով հրատարակած ըլլալը կը պնդէ , և երկու ամիս առաջ ալ նոյն իսկ Մասիսի միջոցաւ կը հերքէ հրապարակը ելած այդ զրպարտութիւնները ։ Ասոր դէմ բաց 'ի Մասիսէն՝ ո՞վ կրնայ պնդել հակառակը Թէ՝ անպատճառ ոտանաւոր ըլլալը գիտնալով հանդերձ հրատարակած ըլլալս խոստովաներ եմ ։

Ասկից զատ՝ Մասիս՝ Սարաճեան էֆէնտին հարուածելու մօ.ք տակաւին կը յամառի Թէ՝ խել մը ձեռնահաս փաստաբաններ ինծի դիմեր են անձնուիրաբար դատս ստանձնելու համար , և ես Թորոս էֆէնտին հաճոյանալու մօ.ք և կամ նորա խորհրդով մերժած ըլլամ իրենց ծառայութիւնը ։

Մասիսի այս լուրը հիմնովին սուտ է , որովհետեւ իմ բանտարկութեանս առաջին օրը ազգային փաստաբաններէն նախ Շահպազ Նազարեթ էֆէնտին եկաւ , և ինծի քանի մը անձանց ներկայութեանը ըսաւ Թէ , "ես գործին տակը վրան նայեցայ , փախուս բան մը չկայ . այսօր կազատեմ քեզ եւայլն" և այն օրէն 'ի վեր անգամ մ'ալ չերեւեցաւ ։

Ցետոյ Եօրտամեան Ալեւոնի էֆէնտի՝ իւր որդւոյն հետ բարեւ ղրկելով դատիս ծանրութիւնը միայն ինձ իմացուց ։

Ասոնցմէ քանի մը օր վերջը արդարութեան գործոց պաշտօնատունը պատահեցանք Թնկըր Սիմոն էֆէնտիի ։ Հարցուց Թէ՝ "գործերդ Թորոս էֆէնտին կը տեսնէ՞ կոր եղեր" ։ Այո՛ , պատասխանեցի ։ Նա ալ՝ անհոգ եղիր , անիկայ քեզ կազատէ , ըսաւ ու առաւ քալեց ։

Եղեռնական ատեանը ներկայանալէս երկու օր առաջ ալ Խաչերեան էֆ. — որ բնաւ ճանչնալու պատիւ չունէի — երկու բարեկամաց հետ 'ի միասին մեզ այցելելով մարդասիրաբար յայտնեց Թէ՝ դատիս մէջ ինծի պիտի օգնէ , և ես խորին չնորհակալութիւնս յայտնելով , իրեն իմացուցի Թէ՝ փաստաբանս Թորոս էֆէնտին է , և կարծեմ վաղը չէ միւս օր դատս պիտի տեսնուի , ուստի գացէ՛ք զինքը տեսէ.ք և 'ի միասին գործեցէ.ք ։ Սա ալ չատ լաւ ըսաւ , ու մեկնեցաւ ։

Աչհաւասիկ , ինչպէս կը տեսնուի , ասոնցմէ 'ի զատ ոչ ո.ք ինձ ներկայացած է դատս ստանձնելու համար ։ Եւ եթէ կայ ուրիշ փաստաբան մը՝ որ ես չեմ յիշեր , կը խնդրեմ որ Մասիս յանուանէ հրատարակէ . չնորհակալ կ'ըլլամ ։

Իսկ գալով մեր մարդասէր և անձնանուէր փաստաբանին դատիս լաւ չպաշտպանելու քննադատութեանց և աւարկութեանց , այդ ամենն՝ ըստ իս Թշնամութեան արդիւնքն են , և ոչ ուրիշ բան , և ես եղեռնական ատեանին առջեւ դատս կորսնցնելովս հանդերձ՝ Թորոս էֆէնտիի տարած աշխատութեանցը համար՝ այնչափ երախտապարտ եմ , որ եթէ կենացս մէջ մոռնալու ալ ըլլամ , գերեզմանիս մէջ իմ ոսկորներս չնորհապարտ պիտի մնան ։

Մեր ձրի ոսոխը բանը գործը Թողլով , և Մասիսի մէջ այս ամեն վատութիւնները ընել չը բաւականանալով , կուզէ նաեւ Թորոս էֆէնտիի և իւր մէջ բացուած վիճաբանութենէն օգուտ քաղել , և նորա յայտնած կարծի.քները ինձ վերագրել ուզել փորձելով , Ս. Պատրիար.ք Հօր պաշտպանողական [illegible] դէմ ալ զիս ապերախտ ցոյց կ'ուտայ ։

Մարդ մը որչափ վատ և անօրէն մէկը ըլլալու է որ՝ իմ յոյսս բանտարկութեանս առաջի օրէն մինչեւ ցայսօր , Ս. Պատրիար.ք Հօր վրայ դըրած ըլլալս գիտնալով հանդերձ և ինքն ալ այդ յոյսս ջնջել չյաջողած ատեն , այժմ ելնէ առանց փաստի՝ ըսէ Թէ Մամլոյ տնօրէնը ապերախտ է , և այս կերպով յաջողի աւելի առաջ չը յաջողած մէկ գործը՝ յաջողցընելու , և իմ միակ յոյսս ալ սրտէս ջնջելու , մինչդեռ ինքը ինծի

անկէ ամիս մը առաջ գրած է թէ "կուզէր է եղեր որ Ս. Պատրիարքը Բ. Դուռը դիմելով և պէտք եղած բարեխօսութիւնը ընելով քեզ ազատէ ։ կրնամ ԲԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ ըսել ձեզ թէ, Ս. Պատրիարքը ԿԱՐՈՂ չէ դըժբաղդաբար օրինաց ճիրաններէն ըղձեզ ազատել„ եւայլն ։

Այս խօսքերը իւր գրով իմ քովս կեցած ատեն, այժմ ևեր հրապարակաւ Մասիսի միջոցաւ խրատ կը կարդայ անուղղակի կերպով Նորին Սրբազնութեան թէ՝ ինձ չօգնէ, մինչդեռ ես բանտիս չորս պատերուն մէջ նստած՝ վայրկեանէ վայրկեան Ն. Բարձր Սրբազնութեան ազդու բարեխօսութեամբը միայն իմ ազատութիւնս ձեռք բերելու յուսով կապրիմ ու կը մնամ ։

Ձերդ անձնուէր
ԳԷՈՐԳ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Մէհթէրհանէ, 11 մարտ 1883

ՏՕԳԹՕՐ ՔԵԱԹԻՊԵԱՆ

Վաղտասընտան տօլայը ճիզվիթլիք վէ միւֆսիտլիք ղազէթասընըն հէզայանլարընա պիր ճէվապ տըր ։

(2337 Նումերօտան տէվամ)

ԱԼԹԸՆՃԸ

Ճիզվիթ ղազէթասը՝ կէչէն բէնչշէմպիհ կիւնիւ չըգան նիւսխէմիզտէ, մէմուգ իյէթինտէն չիւպհէ իթմէնէ, եախօտ թէրճէմանըն պիր ալէթի ֆէսատը պուլունապիլմէսինտէն տօլայը ասլա սուի զաննա վարմայա հիչ պիր սէպէպիմիզ օլմաեան պիր զաթ թարաֆընտան Բիրինչճիզատէ Ահմէտ էֆէնտինին Աւիթանէտէն սավուշուպ կիթմիչ օլտուղունա տայիր պիզզաթ վէ զաթի սուրէթտէ վիրիլիպ, ֆագաթ իչիտիլմէօր իպարէսի իլէ վէ քէմալ ինթիւաթ իւզրէ եազըլմըշ պուլունան պիր խապէրին նէշրի ճիհէթիյլէ, քէննէհու խալգը ալտաթմագ, վէ հէնէճանա կիրիֆթար իլէ, բարս գարմագ միւրատընտա օլտուղումուզ իչին Մէճմուաը իթհամ վէ կէօճա խալգըն մէնաֆիինի մուհաֆազա վէ վիգաէէ իյէմէք, եախօտ հիչ օլմազսա քէնտի քէնտիսինի չու հալու սուրէթտէ կէօսթէրմէք իթէտիկինի, վէ ֆէրտասը կիւնիւ եանի 1674 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ իւք կիւնքի հէզաեանլարընը թէքրար իլէ, պիր տէ "հէր սընըֆա մէնսուպ պիր խալը ղէվաթըն մաթպաասընա կիտէրէք, Մէճմուամըզը թէքզիպ իյլէմէսինտէն տօլայը թէշէքքիւրլէր իթտիւքլէրինի, վէ քէնտիսինին պուլունտուղու նիւքթէ մէվգըի թէրք իթմէնէրէք քէմալ մէթանէթլէ ատլու հաղգանիյէթտէն պըըլըմամանը վէ Մէճմուանըն եազըռգլարընա ասլա հէվալէյի սէմ ու իթիպար իթմէմէյի նասիհաթ իյլէտիքլէրինի ար ու հիճապ իթմէտէն պէեան վէ իֆատէ իտիեօր ։

Պիզ չու կիպի թիւրէհաթը թէքզիպէն, վէ էհլի նամուսա սէօզիւմիւզիւ խիթապէն տէրիզքի, կէչէն բէնչշէմպիհ կիւնքի, եանի 2334 նիւմէրօլու նիւսխէմիզտէ Բիրինչճիզատէ Ահմէտ էֆէնտինին պուրատան կիթմիկինէ տայիր մէվսուգէն իչիտիլէն խապէրին ասլըզ իտուկինի ղազէթամըզըն թապընտան բէք չօգ սօնրա, եանի ազշամ ւիւսթիւ եինէ օ ղաթտան օ խապէրի իչիտիպ, ֆէրտասը ճումաա կիւնքի վէ 2335 նիւմէրօլու նիւսխէմիզտէ թասհիհ սէրլէվհասը վէ չու իպարէլէր իլէ, եանի "Բիրինչճիզատէ Ահմէտ էֆէնտինին Մըսըրա կիթտիկինէ տայիր տունքի կիւն թարաֆըմըզա վիրիլէն պիր խապէրի՝ հէր նէ գատար եազմըչ իսէք տէ, պունուն պիր սէհվ վէ եանլըշ պիր րիվաէէթ մէպնի իտուկի մուախխարէն վուգու պուլան թահգըգաթըմըզտան անլաշըլմըչ օլտուղունտան, թասհիհի քէյֆիեէթէ իպթիտար գըլընըր„ տէեու եազմըչ, վէ ղազէթամըզ իսէ թէրճէմանտան պիր գաչ սաաթ էվվէլ թապ ու նէչըր օլունուղունտան, հէր եէրտէ տաղըլմըշ պուլունտուղու, վէ պինաէն ալէյհ քէնտիսինին տախի այնի օ ճումաա կիւնիւնտէքի թէքզիպ վէ հէզայանլէրինէ ասլա հաճէթ գալմատըղը, վէ թապիէթի իլէ նէ օ ճումաա կիւնիւն ազշամ ւիւսթիւ վէ նէ տախի ֆէրտասը կիւնիւ թէրճէման ղազէթէսի խալքը վէ վալըթըն մաթպաասընը թէչրիֆիլէ, կէօյա պիզի թէքզիպ իյլէմէսինտէն տօլայը թէշէքքիւրլէր իթմէյէ հիչ պիր ինթիւաճ գալմատըղը, վէ պիզիմ տօղրուլուղումուզա պունտան ալէ իսպաթ վէ տէլիլ պուլունամատըղը, վէ քիմսէյի ալտաթմագ վէ բարս գարմագ արզուսինտէ օլմատըղըմըզ վէ օլամայաճաղըմըզ կիւն կիպի աշիքեար օլտուղու հալտէ, պունճա էվզաթտան պէրու պունճա իթիրազըմ վէ իթհամաթըմըզ դարշըսընտա սուքութ իյլէտիքտէն սօնրա, կիւյա ագըը "ըրա պիր դուսուրըմըզը եազալամըչ կիպի, պիր թագըմ հէզաեանլէրէ գալգըշմասը, քէօր նէֆսանիեէթ, վէ ղարէզ վէ հասէտ վէ միւֆսիտլիք, վէ չիմտիյէ գատար եազըգլարըմըզա ճէվապ վիրէպիլմէքտէն աճզ իսպաթընը իթմէք տէյիլ տիր տէ նէ՞ տիր, վէ նէ՞ օլապիլիր ։ Էկէրչի պիզ տէրագապ, հաթթա քէնտինտէն էվվէլ օլարագ թարաֆըմըզա վիրիլէն պիր խապէրին ասըլսըզ օլտուղունու իլան իթմէմիշ, եախօտ ասըլսըզ օլտուղունու պիլտիքտէն սօնրա, թէաննիւտ իլէ իսրարտա պուլունմուշ վէ եախօտ պիր գաչ կիւն խալգը եուլթուրմագ իչին գաստէն թասհիհիմիզի թէէխիր իթմիչ օլսայըտըք, հագգը իլէ արաճիֆ նէչըր իտիյօրուզ, վէ խալգը ալտատարագ, իրթիքեապ իչին պու եօլա սիւլուք էյլէեօրուզ տէեու տէնիլէպիլիրտի իտի ։ Հա՛մա օլսուն նիւսխէլէրիմիզ մէյտանտա, վէ հիչ պիր կէօնա իթիրազըթ, թէէվիլաթ վէ թէզվիրաթ գապուլ իթմէզ սուրէթտէ տուրլէր ։

Եաղընըզ րիվաէէթլէր ւազէրինէ վէրիլէն հավատիսաթտան տօլայը վուգու պուլան գուսուր՝ զէրուրի վէ հէր եէրտէ հավատիս վէ թէլէկրաֆ չիրքէթլէրի վէ սայիրէ իչին եէվմիեէ վէ նիչէ նիչէ էմսալլէրի մէչհուտ պիր հալ իքէն, պունու բարմագընա թագարագ, Մէճմուա իչին իսմէն տէյիլ իսէ, եյմա թարիգի վէ թամ ճիզվիթլիք եօլու իլէ այնուղլու պույնուզլու չէքմէն ալը, Ալլահա, Քրիստոսա, Աւէտարանա վէ հիչ պիր չէյէ ինանմագ, իպլիս, միւրթէքիպ, ասայիշի ումումիյի միւխիլ պիր ղազէթա տըր տիմէք, վէ վագթիյլէ սէրաւքէր գաբուսունտա պուլունուպ, մէքրուհ լիսան վէ չիրքին թապիրլէրի իլէ չէօհրէթ քէսպ իտէն թուլումպաճըլարտան պին գաթ պէթէր պիր ախլագ վէ լիսան իլէ հայգըրըպ պաղըրմաեա չըգըշմագ, օ տա չիմտիեէ գատար մէչհուտ օլան տէրին սիւքիւթտէն, վէ քէնտիսինին տէվլէթ ու միլլէթ ալէյհինտէ միւրթէքիպ պուլունտուղու հատտ ու հիսապը կէչմէզ, վէ ինքեար ու թէէվիլ վէ ճէվապ վէ իթիրազ գապուլ իթմէզ գապահաթլարընը այնատա կէօսթէրիր եօլտա սըգըթ իտէն տէլիլ վէ իսպաթլարըմըզ մուվաճճէհէսինտէ աճզինի իգրարտան վէ սիւքիւթիւ իլէ թաստիգտէն սօնրա, գալգըպ պու կիպի պէրվալըգլարը իչին եալանտան օլարագ, կէօյա խայլիճէ ղէվաթը միւթէպէրէ մաթպաասընը թէչրիֆիլէ թէշէքքիւրլէրէ վէ մէթանէթլէ եօլունա տէվամ իթմէեէ թէշվիգէ կիթմիշլէր ասլերէք, պու ալէմտէ պէյն էլ միլլէթ պու գագար ալչագ վէ ալըղ, վէ սաճհճէն միւրթէքիպ մագուլէլէր պուլունտուղունու, վէ 20-30 բարա վէրիպ Մէճմուայը օգուտուգլարը իչին միւթէղարրուր օլմուչլար կիպի անլէրի կէօսթէրմէք, վէ պու մագուլէ քիսանը միլթէպէր ղէվաթ իսմի իլէ եատ ու թէղքեար իտէրէք, պունլարըն սէօզիւ իլէ նիւքթէ մէվգիսինի թէրք իթմէյէճէյինի տիմէք, վէ ութանմատան պուլունտուղու հալի պունամ իլէ անմագ, տօղրուսու պիրէրվալըըն, միւթթէհիմլէրին, վէ ճիզվիթլիք մասլահաթընտան տօլայը հիսս օլունան դույրուգ աճըսընըն թէսիրի էսէրի, վէ հասէտ ու ղարէզին, եալանճըլըղըն վէ խըլաֆ գապուլ իթմէզ հէր պիր հալինին իսպաթի, վէ մէղէլլէթին նիհաեէթ տէրճէճէսի տէյիլ տիր տէ նէ՞ տիր ։

Հէմ թէրճէմանըն եիւզիւ մէվգը տէտիկի նէ՞ տիր, վէ նէ՞ օլապիլիր ։

Ջէօրիւք քիւֆէսի սըրթընտա, տիլէնճի չանաղը պիր էլինտէ, սըյըրըճը պալթասը տիկէրինտէ, աեաղընըն պիրիսի միւսթագիլէն ճասուսլուգ իչին Գում-գաբուտա, տիկէրի քիզլը ու եալան, վէ միւտահանէ վէ տալգավըլուգ եօլարընտա, գալպ ու ֆիքրի Սագըզ-ագաճընտա, վէ կէօզլիւքիւ վէ կէօզլիւքսիւզ կէօզլէրի իսէ, Ցուգալըն վէ Վասակըն մատնութիւնլարընա միւքեաֆաթէն ճիզվիթլիք մէրքէզի չանթասընտան վիրիլէն վէ վիրիլէճէք պուլունան սէֆիլ պիր մէպլաղա հասր իտիպ տուրմագ, վէ պու եօլլարտան պաշգա քեար ու քիսպլէրի պուլունմամագ, վէ սախթէ սուրէթտէ լաէնգաթի Աչէ, [illegible], Հ[illegible] ֆիլան պաղըրմագ, աճապա թէրճէման նազարընտա պու գատար եիւքսէք պիր մէվգի՞ մի տիր քի, անտէն աշաղը ինմէմէք, ատէմ "ըրաըընա կէչմէմէք, վէ պիր միլլէթի վէ խայրխահ վէ էտիպ պիր սըրասընտա պուլունմամագ իչին թէշվիգ վէ նասիհաթ իթմէքտէ հագգը կէօրիւեօր, հաթթա պու նիհաեէթ տաղըրմագ, հաթթա պու եիւզտէն տախի իֆթիխար իթմէյէքլէ իւօր ։

Հալ ու աճվալը մալիւմէսի, եիւքսէք մէվգի, վէ չիւրիւմիւչ գօգմուչ պիր ճիզվիթ էֆքեարըն մագսուտ գալէմինէսի քէնտիսինէ օլսուն, վէ տինմէա սուրատուգժա խայրըն կէօրսիւն, թաճսին իտէն տէ վար իսէ, ղանի ղանի մուպարէք օլսուն ։

Անճագ պիզ, նիւսխէլէրիմիզի սէհվէ մէպնի ալըշ վէ քալինէտար վէ մութթէղարրըր օլտուգլարը հիմաեէ թէրճէմանա կիտիպ հասըլ հէճճէն Գ-Բ.[illegible] ղէվաթըն հէյէթինէ հէր քիմէրտէն միւրէթթէպ իսէ, վէ էկէրչի պու ալէմտէ պու մագուլէ քէսանըն պուլունմասը թէրճէմանըն թասամնուաթը ճիզվիթիւէսինտէն մաաաուտ տէյիլ իսէ, հէման պիր ան էվվէլ խամու չէօհրէթլէրինի միւպէյին, վէ քէնտիլէրինի միւթէղարրըր իտէն ղազէթամըզ նիւսխէլէրինի համիլ օլարագ, պիր տէֆթէրին թամղիմի իլէ մաթպաամըզա կէլմէնի եախօտ պիր վէքիլ կէօնտէրմէլէրինի իխթար, վէ տէր հալ մաթլուպլարընը պիր գաչ միւլինինի թէէտիէէ վէ իֆա օլունմասընը թահիտ, վէ պու եիւզտէն մաթպաամըզ գարշըլարընըն պու միւֆլըս Գ-Բ.[illegible] տախի պու կիւնտէն իթիպարէն աչըգ պուլունտուղունը բէ[illegible]մէն իլան իտէրիզ ։ Ցան ու չէօհրէթինէ, վէ խամու խիֆլարընա կիւմէնէն հէմ պուլունսուն ։ Էկէրչի 30 բարա ֆիթթաթը օլան, վէ պունուն իչինտէն 10 բարասը սաթըճըլարա, 2 բարասը բուսթա մէթեէէ, վէ 3-4 բարասը քեաղըտը էճհուտըլէրինէ, վէ մա պագիսի միւրէքքէպ վէ միւրէթթիպ վէ սայիրէէ այտ պուլունան պիր մէպլաղտան ֆազլա վէ պիզիմ բայըմըզա քեար վէ իրթիքեապ հիսսէսի օլարագ հապէյի վահիտէ խապէթ իթմիչ, վէ պու եիւզտէն էն ատի պիր ֆէրտէ պիլէ ղարար ու ղիեան վուգու կէլմիչ իսէ, թազմին վէ իթֆաը՝ հագգանիեէթ վէ ատալէթ վէ գայտէ իղթիզասընճա, պիզէ բաճի օլաճաղընտան, թէրճէմանա կիտիպ հասըլ հէճճէն մէնին վէ սըրամանըն ալէմի եօգտուր ։ Պու բահխէտար օլան Թէրճէմանըն մէնաֆիլէրինի միւտանէ վէ քէմալ մէթանէթլէ մուհաֆազա վէ միւտաֆաա իթմէկ եիւքիւ մէվգիմինտէն հիչ պիր վէճհ իլէ աչագը ինմէմէք իւզրէ բէճա վէ նիեազ վէ թավսիէէ քալթամ պաղըւեուրան ղէվաթը միւթթէպէրէնին սէմթիմիզէ տօղրու թէվէճճիւհ պույուրբաճագլարընա տայիր աթամագ իլէք ատըմլարընը ադրգինտէ հէման մախսուս ատէմլէր թայինի իլէ մաթլուպլարընը թէսլիմէ քէնտիլէրինէ թէէտիէ օլունուր ։ Փագաթ իլէրուտէ պիր կէօնա սըրթէլէա մաճալ գալմամագ իչին քէօբրիւտէն պէրուեէ կէլիպ կէչմէք վէ ավտէթ մաաբաֆը իլէ, եաղտըրըմըլըղը վէ պիլ խասսա Բ[illegible] օգուեամանաճագ տէճէրէէ գայիֆ կէօղ վէ ֆիքիր սահապլարընըն կէօզ վէ պուրունլարընա պիր տէ պիրէր կէօզլիւք թագմագ քիւլֆէթի թարաֆըմըզա այիտ վէ պինապէրին իչուն հիսաբ տախիլինտէ օլամաեաճաղը չիմտիտէն պէեան օլունուր ։

Պու պապտէ պու կիւնլիւք չու գատարըլա իքթիֆա օլունտուգտան սօնրա կէլէճէկ չիմտի թէրճէմանըն տիկէր հէզէեանլէրինէ ։ (Եազըն)

ԻԹԹԻՀԱՏԸ ՊԷՇԷՐԻՆԷ

(2337 Նումերօտան տէվամ)

Մա մաֆիհ պիզ միւթալաամը մէպհուս անէհին մահիյէթինի վէ հագըգաթընը վէ ճինսի ինսանըն միւթթէհիտէն եաշամասը օլան մէճպուրիյէթլէրինի հէր քէսին անլաեապիլէճէկի պիր թարզ իւզրէ իսպաթ իտէպիլմէք իչին, պաշգա պաշգա իքի ալէմ թէհայիւր իտիպ, հէր իքիսի էհալիսինին աճվալը օրթաեա գօեաճագ օլտուղումուզտան, վէ պիզ տախի լէտէլ մուհաքէմէ հէր գանղըսընըն հալլէրինի զիեատէ թաճսին վէ հագգա մագրուն կէօրիւր իսէք, անլէրտէն պիրինի թէրճիհտէ հիւրր վէ մուխթար պուլունտուղումուզտան, պիզ էվվէլ էմիրտէ չէօյլէ պիր ալէմին վիճուտինի ֆարզ իտէրիմ.

Մէսէլա ալէմի մէզքիւր էհալիսինին սաքին օլտուգլարը քիւրրէյի արզ, քէնտի սէքէնէսինին հէվայինէ զարուրիյէթլէրինի, վէ քէնտիլէրինէ լազըմ օլան բէրաքէթի լէվազըմաթ, վէ էտէվաթը լազըմէյի հավի պիր տիեար օլտուղու, վէ կիւնէշտէն մալիւմէլ պայիտ մէսաֆէսի ճիհէթլէ, պունուն կիպէ վէ կիւնէշիւքիւ ըն տօգուզ սաաթ օլուպ, էհալիսի տախի պիր սիւրագ ու սըֆաթտա վէ էկէլիքէրէ թէշավիւն վէ իչթիրաքլէ եաչամաեա մէճպուր եարատըլմըչ իտուկի, վէ ֆագաթ էհալիյի մէրգումէն ինտինէ միւճէրրէտ թարիգի ճէհալէթտէ իլէրուլէմէք գատիմինտէն պէրու քէնտիլէրինէ թապիաթը սանի հիւքմինէ կիրմիչ օլմասընտան, հէր պիրի պաչգա պաչգա գավմ ու միլլէթէ թէֆրիգ, վէ քէնտի սըլարընտա տախի թագսիմ խուլմիչ, վէ հէր գավմ տախի այրը այրը լիսան ու ատէթին իճրասընա թապի պուլունմուչ, վէ հէր նէ գատար պունլարըն պու եօլտա օլան հալու հարէքէթլէրի էմրի հագգա մուղայիր, վէ սուրէթի ինսանիյէէ խալիֆինաէ օլտուղու, պաղը նէվզայի վէ էվլիաա վասըլթասը իլէ քէնտիլէրինէ թապիաթը մուադզամանըն էհալիյի մէրգումանն արասընտա թէէսսիրի նուֆուզլարը պաղը, վէ անլէրին խիսլէթլէրինէ հագգգամթէն լաերգ օլան հիւրմէթ վէ իզզէթ իտիլմէք, վէ մուգատտէս պիլինմէք քէնտիլէրինէ պիր իթթիգատ սըրասընտա պիլինմիչ իսէ տէ, պունլարըն եալընըզ ֆիյլը իլէ իճրասը կէօրիւլմէքլէ, ճիւմէքի ու լաֆզտէ գալմըչ, վէ օլ գէվաթը մուղաղամանըն քեաֆֆէսի տէ ճինսի ինսանը պէյլէքի տէ ճէհալէթտէն խէլաս իչին կէլմիչ վէ էօլմիւչլէր իսէ տէ, ֆագաթ էհալիյի մէրգիւրէ օնլարըն նէ՛ տիմէք իսթէտիկինի, վէ պիրիսի տինտարլըղ" տէեէրի տինսիզլիք մի վագ իթմիչ, եախօտ պիրիսի էհալիյի էսարէթ, տիկէրի օլ հալտէն խէլասա՛ մը տավէթ իթմիչ, պուրալարըն հիչ պիրիսի թահգիգ վէ թէճէօսիւս իտիլմէէրէք, հէր պիրի պիրէր մէնֆաաթ թահթընտա էվամիրի մէզքիւրէյի եէկտիլէրի իլէ թաթպիգ վէ թէտգիգինի վէ հագգաթընը թէհարրիտէն սարֆը նազար իտիպ, հէր իքիսի քէնտի թէաննիւտինտէ իսրար էտէրէք թէֆրիք վէ թագսիմ ճիհէթինին պատգասընա էհէմմիյէթ վիրմիչ, վէ պու սուրէթլէ հէմ էվամիրի մէզքիւրէնին ինճրասընտա պի գայտ, վէ հէմ Ալլահը վէ եա օլ ղէվաթը մուաղզամաէը տէյիլ անճագ քէնտի քէնտիլէրինի թահգիր վէ ալտաթմագտա վէ եա էօլտուրմէքտէ տէվամ վէ թէաննիւտ իթմիչ, վէ հէր նասըլ իսէ պունլարըն ճիւմլէսի տէ Ալլահըն վէ նէպիլէրին ումմէթի օլմագ իտտաասընտան վազ կէչմէյէ, քեաֆֆէսի տէ աալէթ վէ հագգանիյէթի քէնտի իթիգատլարընըն վէ այնի ու ատէթլէրինին իճրասընտա արաեըպ, քէնտի զէվք ու քէյֆլէրինէ աալէթ վէ էվամիրի Ռապպանիյէի բարէ բարչա վէ սուի մանէալար իլէ էեկյիկէրի ղարարընտա թէֆսիր իթմէք մագսատ ու էվհամընտան վազ կէչմէմիչ, վէ չու էֆքեար ու մագսատ ճիւմլէսինտէն օլարագ, պունլար պիր պիրլէրինի էեկյիրքէրէ ատալի էվպէր պիլիպ, տայիմա քէնտիլէրի թապիսի վէ էսիրի օլտուգլարը մէզքիւր թապիաթլարընտան նաչի էեկտիկէրէ թէշարրուզ վէ հիւճում, վէ մալ ու էմլաքլարը եազմա իթմէկի, հաթթա ճանլարընը ալըպ, անլէրի պէրի պէրիշան, վէ սէֆիլ սէրկէրտան, վէ եարէլի պէրէլի վէ ֆիգան ու ֆէրեատ էյլէմէքտէ պրագմաեա, վէ պունլար Ալլահը տախի քէնտի րէյ ու էֆքեարլարընը համիի, եանի տիվանէ վէ ճահիլլէրին րէյիսի զաննէ իտէրէք, պու ֆիիլլէրի իլէ Ալլահնա ֆազլա կէօրիւնմէք վէ քէնտի գավմինա պիր խըտմէթ իթմէք զէհապընտա պուլունարագ, ատէթա պիր սէվապ իչլէմէքտէ տիրլէր կիպի, հայվանաթըն էն ատի ճինսինտէն տահա պէտթէր տէրէճէտէ եաշաերպ, վէ անլէր կիպի պէլքի տէ միւրտ վէ մահվ օլտուգլարընը կէօրմէէրէք, քիմիսի աղըզ, քիմիսի մարտիրոս օլտուղիւմիւտի իլէ իրթիհալը տարը պագա իթմէնէ տէվամ իթմէքտէ տիրլէր ։ Նէ՛ մութլու ալէմի մէզքիւրտէ սաքին պու էֆքեար վէ պու տայլու սաճիպի օլան գավմ ու միլլէթլէր քի մէզքիւր նէ՛ մութլու լաֆզընը ղայրըընտան պէքլէմէզլէր ։

(Տէվամ)

ՄԻՒԹԷՆԷՎԻՅԷ

Գրպըստա Ինկիլիզ մահքէմէլէրինտէ միւխխէլիֆ լիսանլար ճէրէեան իյլէտիկինտէն, մէզքիւր մահքէմէլէր պիր Պապէլ գալէսի հալի քեսպ իթմիշ տիրլէր ։ Ջիւնքի հաքիմլէրին էքսէրիսի եալընըզ Ինկիլիզճէ թէքէլլիւմ իթթիքլէրի հալտէ, միւտտայի վէ միւտտաիի ալէյհ, բումճա վէ եախօտ Թիւրքճէտէն պաշգա լիսանա վագըֆ տէյիլ տիրլէր ։ Ավօգաթլար իսէ, ալէսսէվիէէ ֆըրանսըզճա մուրաֆա օլուեօրլար ։ Պու հալտէ արա եէրտէ վուգուա կէլէն սէհվ վէ խէթալար, թարիֆտէն միւսթաղնի տիր ։

Էզճիւմլէ Աթինատա Թապ օլունան Էֆիմէրիս ղազէթասը պու խուսուստա աթիտէքի ֆըգրայը եազըեօր ։

Գրպըս մահքէմէյի ճէզասընըն պիր ինթիհասընըն թարիֆի տիր ։

Մահքէմէ րէյիս վէ քեաթիպի ինկիլիզ օլտուգլարը հալտէ, իքի աղասընըն պիրի խըլամ վէ տիկէրի Խըրիսթիեան տըր ։ Պիր տէ էրմէնի պիր միւթէրճիմ վար տըր ։ Թարաֆէյն մահքէմէէ կէթիրիլիր ։ Միւտտաիի օլան պիր Խըրիսթիեան, միւտտաիի ալէյհ օլան պիր խըլամըն քէնտի քէչիսինի չալտը իտէր իսէ տէ, մէրգում քէչի մանէասընա օլան [illegible] լաֆզընը իսրա իթմիչ իքէն, միւթէր-

ճիմ գըզ մանէասընա օլան ֆօթէլլալաֆըզըյըլա շաշըրարագ գըզ գաչըրըլըմըշ տէեռու թէրճէմէ իտէր ։ Միւտտաի՝ "պու քէչիյի իւչ սէնէտէն պէրու ալմըշ իտիմ, ղաւէէթ ճինս իտի, վէ հէր սէնէ տօղուրուր իտի„ տէմիշ իքէն, միւթէրճիմին իֆատէսի գըզա տայիր օլտուղունտան, բէյիսի մահքէմէ՝ գըզա թէգաուիլի մէզհէպ իթտիրիլմի՞շ մի տէեռու սիւալ իտէր ։ Միւտտաի՝ ֆօթէլլանըն եանի քէչինին մէզհէպի օլու՞ր մու տէեռու ճէվապ վէրիր իսէտէ, միւթէրճիմ եինէ անլաեամադ։ Ֆրանսըզ ալօգ ալթ քէչինին էվվէլքի սահիպլէրի քիմ լէր իտի տէեռու սիւալ իտէր ։ Միւթէրճիմ տախի պու սէօզիւ, «էպէվլիյինի թանըրմըսընըզ» տէեռու թէրճէմէ իտէր։ Միւտտաի, քէչիյի, գօնշուսու հաճի Տիմիթրի նամ քիմսէտէն ալմըշ օլտուղու ճէվապընը վիրմիշ իքէն, միւթէրճիմ՝ հաճի Տիմիթրինին գըզը իմիշ տէեռու թէրճէմէ իտէր։ Բէյիսի մահքէմէ, գըզըն հուզուրը մահքէմէյէ կէթիրիլմէսի էմր էյլէր ։ Նիհաեէթ իքի ղապթիեէ կիտիպ քէչիյի կէթիրիրլէր ։ Հէյէթի մահքէմէ հայրէթտէ գալըպ, եանլըշլըղը անլար ։ Մահքէմէնին իպթիտասընտա տախի, բէյիս՝ միւտտաինին իսմինի սիւալ իթտիքտէ, միւտտաի՝ Բում քէօյլիւլէրի լիսանը իւզրէ Նօռա լիա եանի նէ՞ տիեօր տէեռու սիւալ էյլէր, վէ միւթէրճիմ պունու տախի անլամաեըպ, միւտտաինին իսմի Նօռա լիա տիր տէր, վէ ղալթ քեաթիպի տախի պունլարը գայտ իտէր ։

Պու եանլըշլըղա սէպէպ, միւթէրճիմին գաթէն Բում լիսանընը իյիճէ պիլմէտիկի կիպի, Գըրըգլըլարըն Բումճա լիսանը տախի, ատի Բում լիսանընտա օլմամասը իմիշ ։

—

Եունանիստանա թէրք օլունան Թէսալեատա պուլունան Իսլամ ահալի էմլաքընըն 74 չիֆթլիք վէ Տէքէլի գարիեէսինի քեամիլէն ֆիրուխթ էյլէմէք իւզրէ օլտուղլարը, Կօլօսսա Թապ օլունան Թէսալեա ղազէթասընտա մունհարրէր տիր ։

ԻԼԱՆԱԹ

(Թօբխանէի ամիրէտէն)

Թօբխանէի ամիրէ մէրքէզ անպարընտա մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթի լազըմ կէլէն էշեա .

Թօփխանէ Գըյէէ

500	իլա 600 խուրտա պագըր ։
10,000	իլա 15,000 Թօբ Թալաշը ։

Պու տախի Գըրգ-աղաճ ֆիչէնքխանէսինտէ մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթի լազըմ կէլէն .

Թօփխանէ Գըյէէ

2000	իլա 3000 նուհաս թաբա թալաշը ։
1500	իլա 2000 եիւքսիւք վէ սարը թէնէքէ արայիշի վէ Նօրտէնֆէլտ ֆիշէնկի գօվանը խուրտասը ։
4000	տէօքմէխանէ քիւլիւ ։

Պու տախի Զէյթին-պուրնը ֆապրիգասընտա մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթի լազըմ կէլէն .

3000	իլա 4000 տանէ չէնպէրլէրինտէն հասըլ օլմուշ պագըր թալաշը ։
3000	իլա 3500 բիխմէ նուհաս թալաշը ։
200	սարը թէնէքէ թալաշը ։
267	քէչէտէ օլունան նուհասլարտան հասըլ օլմուշ տիվալ ։
70,000	բիխմէ նուհաս ճիւրուհու ։
4000	գալ ֆուրունընըն նուհաս ճիւրուհը ։
35,000	սարը թէնէքէ ճիւրուհը ։
12,000	գուրշուն ճիւրուհը ։
800	Թիւֆէնք էճզասըյլա գըլըճ գապզէլէրինտէն միւթէրաքքիմ բիւրինճ խուրտասը ։
10,000	Թիւթեա ճիւրուհը ։

Թօբխանէի ամիրէ մէրքէզ անպարըյլա Գըրգ-աղաճ ֆիշէնքխանէսի վէ Զէյթին-պուրնու ֆապրիգասի հիւմաունը անպարլարընտա մէվճուտ վէ ճինս վէ միգտարլարը պէր վէճհի թախմին պալէատէ մուրադգամ վէ մասթուր օլան էշեա թէգարրուր իտէճէք ֆիեաթը իլէ եամանը այնէն սամանը ալթունու օլարագ բէշինճէն թէսվիեէ գըլընըպ գալտըրըլմագ իւզրէ սաթըլաճաղը կիպի, պուլունտուղլարը մահէլլէր իսքէլէլէրինտէ մավունա տէրունինտէ թէսլիմ օլունաճաղընտան, վէ 99 սէնէսի չէհրը մարթընըն 17նճի բէնշէնպէ կիւնիւ միւզայետէլէրի պիլ իճրա 23իւնճիւ չարշէնպէ կիւնիւ տախի գարարը գաթիէլէրի վիրիլիպ, իրթէսի բէնշէնպէ կիւնիւ տէ 100տէ 5 ղամմը գապուլ իտիլէճէկինտէն, իշթիրասընտա թալիպ օլանլարըն չէրաիթի լազըմէյի սայիրէսի թաֆսիլաթընը անլամագ վէ ղամմըլարընը իթա էյլէմէք իւզրէ, թարիխը իլանտան զիքր օլունան բէնշէնպէ կիւնիւնէն սաաթ օնունա գատար Թօբխանէի ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

12 մարտ 99 1—3

ԴՈՒՆՆԵԷԹ-ԻՒԼ-ԼՈՒԴԱԹ

ԽՍԷՐԻ

Մէհէմմէտ Նիւզրի վէ Միքայէլ Աչճեան

Իշպու Ֆրանսըզճատան թիւրքճէ օլան մուհիմմ լուղաթ քիթապընըն 20նճը ճիւզի չըգմըշ օլուպ, իսթանպօլտա էքսէր քիթապճը տիւքեանլարընտա, վէ Պէյօղլունտա, Գալաթա—սէրայ գարշըսընտաքի Թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա, վէ Տօղրու-եօլտա, 458 նումէրօլու Բաքքալ նամ քիթապճը տիւքքեանընտա վէ սայիր մահէլլէրտէ ֆիրուխթ օլունուր, վէ արզու իտէն իսթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ քիթապճը Առաքէլ աղանըն տիւքքեանընտա ապօնէ եազըլըր ։

Պէհէր ճիւզի 2 ղրուշ տուր

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

(SON ALTESSE L'AMOUR)

ՄՈՒՀԷԼԼԻՖ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՊԷՆ

Իշպու միւէսսիր վէ ճալիպ հիքեաեէնին պէշինճի ճիլտի տապ ու թէմսիլ օլուպ, մաթպաամըզտա վէ ղազէթա սաթան թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա, վէ էրմէնի քիթապճըլարընտա սաթըլմագտա տըր ։ Ֆիյ 12 ղրուշ

ԵՍՖԱՐԸ ԶՕՆՑ

Միւէլլիֆ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՊԷՆ

Միւթէրճիմ

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Ֆրանսըզճատան թէրճէմէ

Թապիի

ԳԱԼՈՒՍՏ Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Իշ՝պու միւէսսիր վէ ճալիպ հիքեաեէնին իքի ճիլտի թէքմիլ օլմուշ օլուպ, վէ իքինճի ճիլտին 34 ինճի ճիւզիւ տախի նէշր օլմուշ օլտուղու, վէ պէհէր ճիւզիւ 20 չէր բարաեա սաթըլտըղը իլան օլունուր ։

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

ՏԵՍՐ Բ.

Արամեան տպագրութիւն

Բովանդակութիւն . — Արտասուք Սպարթալեանի եւ Քեամիլեանի մահուան առթիւ խորհրդածութիւն . — Առ բարձրաշնորհ Տ. Ներսէս Վարժապետեան Հայոց պատրիարք . — Առ մեծ փտարանդին . — Դրական իմաստասիրութիւն . — Փամփակիյ պատմութիւն ։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ԻՇՊՈՒ 1883 ՍԷՆԷՍԻ ՄԱՐՏ 1 ԻՆՃԻ ՍԱԼԸ ԿԻՒՆԻՒՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ՄԱՐՏ 31Է ԴԱՏԱՐ ՊՕՂԱԶ ԻՉԻՆԷ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

(Փազար կիւնլէրինտէն մաատա) Բումէլի ճանիպինտէն քէօբրիւյէ իշլէյէն վաբօրլարըն վագթը հարէքէթլէրի իլէ օղրայաճագլարը իսքէլէլէր ։

Ս. Տ.		Ն.
1 15	Եէնիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ—Եէնիքէօյ վաբօր իլէ իսթինյէ իտէճէք։	35
2	Եէնիք. Սթէնեա, Միրկէօն. Պօյաճք. Բ. Հիսար Պէպէք — Առնավուտքէօյ վաբօրը իլէ իսթինյէ իտէճէք—	19
2 15	Բ. Ա. Գավագ. Եէնիմահ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապիա. Եէնիքէօյ. —Եէնիքէօյ վաբօրու իլէ իսթինյէ իտէճէք—	20
5 5	Եէնիքէօյ Սթէնիա Միրկէօն Պօյաճք. Բ. Հիսար Պէպէք — Պէպէք վաբօրը իլէ իսթինյէ իտէճէք	25
4 15	Եէնի մահալլէ. Մէզարպուր. Պէօյիւք. Թարապիա. Եէնիքէօյ. Սթէն. Միրկիւն. Պօեաճ. Բ. Հիսար, Պէպէք. Առնավուտ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկ.	32
6 30	Եէնիմահ. Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյք. Բաշլապ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճա. Բ. Ա. Հիս, Գանտիլ. Առնավ. Չէնկէլք. Պէյլէր. Օրթ. Գուզկ. Պէշիկթաշ. Իւս.	2
8 15	Ա. Բ. Գավագ. Եէնիմա. Մէզարպը. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ, Եէնիքէօյ, Միրկ. Պօեաճք. Բ. Հիս. Պէպ. Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. —Ճումաալըրը Սթէնիաեա օղրաեաճագ	20
10	Մէզարպուրնունտան Պէօյիւք. Թար. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար, Առնավ. Օրթ. Պէշիկթաշ.	28

Առնավուտ քէօյունտէն քէօբրիւյէ

Ս. Տ.		Ն.
1 15	Պէպէք, Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթաշ.	32
2	Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ.	2
2 50	Պէպէք, Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. Գապաթաշ.	28
3 15	Առնավ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ, Պէշ.	35
3 45	Պէպ. Առնավ, Գուր. Օրթաք. Պէշիկ. Գապ.	19
10 35	Պէպէքտէն տօղրու քէօբրիւյէ. —	19

Անատօլու ճանիպինտէն քէօբրիւյէ

Ս. Տ.		Ն.
1	Վանիքէօյ. Չէնկէլքէօյ. Պէյլէրպէյ, Գուզկունճուգ Գապաթաշ ։	25
1 50	Պէյգ. Բաշլապ. Բ. Բ. մահալլէսի Գանլըճ. Ա. Հիս, Գանտիլ.—Գանտիլլի իսկէլէսինտէ իսթինյէ իտէճէք	25
2 5	Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Իւսկ. (Բազար իրթէսի Իւսկիւտարա օղրամաեաճագ)	4
2 45	Պէյիւք. Թարապ. Պէյգօզ. Բաշլապ. Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլ.—Գանտիլլի վաբօրիլէ իսթինյէ իտէճէք, Ճումաալըրը Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզ. Իւս. իսկէլէլէրինէ օղրաեաճագ	18
2 45	Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Գապաթաշ.	21
3 45	Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպէ. Գուզկ. Իւսկ. (Ճումալարտան մաատա	25
8 45	Պէյիւքտէ. Պէյգօզ. Բ. Պաշ. Գանլըճ. Ա. Հիսար. Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Իւսկիւտար.—Ճումաալըրը Բ. Բ. մահալլէսի—	21
10 25	Վանիքէօյտէն տօղրու քէօբ.	25

(Փազար կիւնլէրինտէն մաատա) Քէօբրիւտէն Բումէլի ճանիպինէ իշլէյէն վաբօրլարըն վագթը հարէքէթլէրի ։

Ս. Տ.		Ն.
2 15	Պէշիկթաշ. Օրթա. Առնավ. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Եէնիմ.	32
3	Գապ. Իւսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլէրպ. Չէնկէլ. Առնավ. Գանտիլ. Ա. Բ. Հիսար. Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշլ. Պէյգօզ Թարապ. Պէյիւքտէրէ Մէզար. Եէնիմահալլէ.	2
5 30	Գապ. Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Առն. Պէպ. Բ. Հիս. Պօյաճ. Միրկ. Սթէնեա. Եէնիք. Պէյգ. Թար. Պէյիւք. Մէզար. Եէնիմահ. Գավագլըր։	20
6 45	Իւսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէրպ. Չէնկէլ. Առնավ. Գանտիլ Բ. Հիսար. Գանլըճ. Միրկէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյ.	21
8 30	Պէշիկ Օրթաք. Առնավ. Պէպ. Բ. Հիս. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ,	28
10 30	Պէպ. Բ. Հ. Պօեաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Մէզար. Եէնիմահ.	33
11 10	Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Մէզարպ. Եէնիմալլէ.	20
11 25	Պէպէք. Բ. Հիս. Պօեաճք. Միրկիւն. Սթէնեա. Եէնիքէօյ,	16

Քէօբրիւտէն Առնավուտ քէօյունէ

Ս. Տ.		Ն.
2 45	Տօղրու Առնավուտքէօյունէ.	33
5 15	Տօղրու Պէպէք.	19
9 50	Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Առնավ. Պէպ. —Պօղազ իչինէ կիտէն վաբօրիլէ իսթինյէ իտէճէք—։	19
10 55	Պէշիկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլքէօյ. Գուրուչ. Առնավուտքէօյ.	2
11 5	Գապ. Պէշկ. Օրթ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպ. —Եէնիքէօյ վաբօրիլէ իսթինյէ իտէճէք։	4
11 40	Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ Առնավուտքէօյ. Պէպէք.	2
12	Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Առնավ.	25

Քէօբրիւտէն Անատօլու ճանիպինէ

Ս. Տ.		Ն.
2	Իւսկ. Գուզկ. Պէյ. Չէնկ. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլը. Եէնիքէօյ։	25
5	Տօղրու Գանտիլլի. (Ճումաալըրտէն մաատա)	25
9 40	Գուզկ. Պէյլէրպ. Չէնկէլ. Վանիք. —Գավագլարա կիտէն վաբօր իլէ իսթինյէ իտէճէք—	25
10 15	Օրթաք. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլըճ. Բ. պաշճէ. Պէյգօզ. Մէզար. Ա. Բ. Գավագլար։	18
10 50	Իւս. Գուզ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի. Գան. — Գանտիլլի իսկէլէսինտէ Պէյգօզա կիտէն վաբօրը իլէ իսթինյէ իտէճէք	21
11 10	Գանտիլլի Ա. Հիսար, Գանլըճ. Բ. Բ. մահ. Բաշլապ. Պէյգօզ.	25
11 40	Գապ. Գուզկ. Պէյլէրպ. Չէնկ. Վանիքէօյ.	32

Ճումաա կիւնլէրի սաաթ 4 տէ պիր վաբօր քէօբրիւտէն հարէքէթլէ Իւսկիւ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլ. Բ. Բ. մահ. Բ. պաշ. Պէյգօզա կիտէճէք, վէ սաաթ 5 30 տէ օրատան հարէքէթլէ Եէնիք. Միրկ. Գանլը. Բ. Հիսար. Գանտիլ, Առնաւ. Պէյլէր. Օրթ. Պէշիկ. Իւսկ. իսկէլէլէրինէ ուղրայուպ քէօբրիւյէ ավտէթ իտէճէք տիր ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԱ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱՊՕՐԼԱՐ

ԲԱԶԱՐԼԱՐՏԱՆ ՄԱԱՏԱ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐՏԱՆ ՔԷՕԲՐԻՒԷ		ՔԷՕԲՐԻՒՏԷՆ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԱ	
Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
12 45	7 Պէշիկ.	1 15 Գուզ.	8 15
1 15	8 10 Պէշիկ.	1 45	9 Պէշիկ.
1 45	9 20	2 15	9 35
2 14	9 45	2 45	10 Պէշիկ.
2 45	10 15	3 15	10 50
3 15	10 45	3 45	11
4 —	11 10	4 15 Պէշիկ.	11 25
5 —	11 20 Պէշիկ.	4 45	11 45
5 30 Պէշի.	11 40	5 15	12 5
6 —	12 5	6 15 Պէշիկ.	12 5 Գուզ.
6 30 Պէշի.		7	

Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի Գուզկ. ուղրամայաճագ

ՃԻՒՄԱԱ ՎԷ ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐՏԱՆ ՔԷՕԲՐԻՒԷ		ՔԷՕԲՐԻՒՏԷՆ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ	
Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
1 50	7 Պէշիկ.	1 50	7
2 45	8 10 Պէշիկ.	2 45	8 15
3	8 40	3	8 50 Պէշիկ.
3 30	9 25	3 30	9 20
4	9 50	4	10 —Պէշիկ.
4 50	10 50	4 30 Պէշիկ.	10 35
5	11	5	11 5
5 30 Պէշի.	11 25 Պէշիկ.	5 30	11 35
6 15 Պէշի.	12 5	6 15 Պէշիկ.	12 5

ՀԱՐԷՄԷ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱՊՕՐԼԱՐ

Ճիւմաա կիւնլէրինտէն մաատա Հարէմ վէ Սալաճագ իսկէլէլէրինէ իշլէեէն վաբօրլար

3 30 Հարէմտէն Սալաճագ.
11 15 Հարէմտէն Սալաճագ —բազարլարը սաաթ 11 տէ
3 15 Քէօբրիւտէն Հարէմ անտէն Սալաճագ
11 Քէօբրիւտէն Հարէմ անտէն Սալաճագ —բազարլարը սաաթ 10 50 տէ

Իւսկիւտար իլէ Սիրքէճի իսկէլէսի վէ Գապաթաշ արասընտա արապա վէ հայվանաթ նագլինէ մախսուս օլան վաբօրլարըն, Բազարտան մաատա իսկէլէլէրտէն վագթը հարէքէթլէրի

5 15 Իւսկիւտարտան Գապաթաշ Սիրքէճի
4 15 Իւսկիւտարտան Սիրքէճիյէ
10 30 Իւսկիւտարտան Սիրքէճիյէ
11 30 Իւսկիւտարտան Գապաթաշա
5 45 Սիրքէճիտէն Իւսկիւտարա
5 Սիրքէճիտէն Գապաթաշ Իւսկիւտարա
11 Սիրքէճիտէն Իւսկիւտարա
11 45 Գապաթաշտան Իւսկիւտարա

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 26 մարտ	
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	102-3/16
Էսհամը ումումի աչըլտը	12-1/16
» » գաբանտը	12-
65 իսթիգրազը	14-5/8
69 »	13-1/8
71 »	76-1/8
72 » (Փօնտիւ Թրէզօր)	23-3/4
73 »	11-7/8
Օսմանլը պանգասը	20-1/1
Բուսիա իսթիգրազը 1873	87-1/8
Մըսըր իսթիգր. պիրլէշմիշ	74-7/8
» իմթիեազլը (չըմէնտը.)	97-1/8
Տէվլէթի Ալիյէնին 77 իսթիգ.	
Տաիրա սանիեէ	75-
Մըսըրըն Բօչիլտ իսթիգրազը	96-
Մաճարիսթան էսհամը	101-5/8
Գամպիօ Բարիզ	25-42 1/2
Բարիզ 26 մարտ	
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	114-65
» » 5%	115-85
Էսհամը ումումիյէ աչըլտը	12-40
» » գաբանտը	12-27 1/2
65 իսթիգրազը	73
69 »	64
73 »	59-
Բումէլի շըմէնտըֆ. Թահվ.	57-87 1/2
Օսմանլը պանգասը	764-37 1/2
Գրէտի Լիօնէ	570-
Բուս ֆօնտօսու 5% (1877)	92-
Բուսիանըն չարդ իսթիգր.	
Իթալիա ֆօնտօսու	90-40
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	380-
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.	63-
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-25
Բարիզ (Պուլվար) 26 մարտ	
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5%	114-15
Էսհամը ումումիյէ	12-22 1/2
Վիէննա 26 մարտ	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-70
Բումէլի տէմիր եօլ Թահվ.	26-70

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էս. Ու. (Գ. Բ.) մարտ 14 աշ. գ.	13-16
» » մարտ 15 սապահ ալ.	13-13
» » էն եիւքսէք	-
» » էն աշաղը	-
» » սաաթ 5 տէ	13-12
63 իսթիգ. (Մուլթօն) 6% ֆ.	76-
65 » (Մուլթօն) 6% ֆ.	75-
69 » (Բինար) 6% ֆ.	65-50
72 » (Պօն տիւ Թրէզօր)	23-
73 » (Բինար) 6% ֆ.	60-
Բումէլի շըմէնտըֆէր	57-50
Բաբօր ղուրուշ	
Հէվալէսիզ »	35-
Ագճէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՅԱԹԸ

Գրէտի Ժէնէրալ 6%	7-
Սօսիէթէ Ժէնէրալ 6%	5- 8
Իսթանպօլ պանգասը	8-10
Սօսիէթէ Օթօման	4-10
Թրամվայ 5% (Գ. Ք.)	325-
Լավրիօմ (մատէն)	172-

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը Լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	109-25
Ֆրանսըզ ալթունու	87-25
Բօլ	90- 8
Գրիմից ալթունու	51-25
Պէյազ մէճիտիյէ	108-11
Մէթալիք	102-10
Պէշլիք	104-
Ալթըլըգ	104-
Պագըր	700-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	908-

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	985-
Էն աշաղը	985-
Սաաթ 5 տէ	985-

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ